

Wprowadzenie	9
I. Wiek XIX – początek cywilizacji przemysłowej	11
II. Systemy szkolne w XIX wieku	17
1. Testament rewolucji francuskiej	17
2. Reformy szkolnictwa po Kongresie Wiedeńskim	23
3. Opieka nad dzieckiem i wychowanie przedszkolne	34
4. Szkolnictwo specjalne	37
5. Upowszechnienie szkoły elementarnej	40
6. Neohumanistyczna szkoła średnia	42
7. Uniwersytety	43
8. Szkolnictwo zawodowe i realne	47
9. Wykształcenie kobiet	50
10. Oświata dorosłych i popularyzacja nauki	53
11. Kształcenie nauczycieli	55
III. Rozwój nauk pedagogicznych w XIX wieku	57
1. Filozofia pedagogiczna Jana Fryderyka Herbarta	57
2. Utopia pedagogiczna Roberta Owena	59
3. Wychowanie przedszkolne Fryderyka Fröbela	60
4. Pedagogika pozytywistyczna Herberta Spencera	61
5. System wychowania prewencyjnego św. Jana Bosko	63
IV. Polska oświata pod zaborami	65
1. Spuścizna Komisji Edukacji Narodowej	65
2. Zabór rosyjski w dobie liberalnej polityki Aleksandra I	65
3. Zabór pruski po upadku I Rzeczypospolitej	71
4. W przedautonomicznym zaborze austriackim	73
5. Księstwo Warszawskie (1807-1815)	75
6. Królestwo Polskie (1815-1832)	76
7. W pokongresowym zaborze pruskim (1815-1848)	80
8. Rzeczpospolita Krakowska (1815-1846)	83
9. W międzypowstaniowej epoce paskiewiczowskiej (1831-1862)	83

10. Królestwo Polskie po upadku powstania styczniowego	86
11. Przeciw postyczniowej rusyfikacji	88
12. Na Kresach Rzeczypospolitej	92
13. Przed i po erze Bismarcka	94
14. Galicja w dobie autonomii	97
15. Na emigracji	103
V. Polska myśl pedagogiczna w dobie rozbiorów	105
VI. Wielka wojna i jej skutki	113
1. Zniszczenia i ofiary	113
2. Bolszewicka rewolucja	115
3. Sowieckie wychowanie	117
4. System oświatowy narodowego socjalizmu	121
5. Wychowanie autorytarne	124
VII. Świat między wojnami	127
1. Pierwsza połowa XX wieku	127
2. W trosce o dziecko	130
3. Systemy szkolne	132
4. Pedagogiczny przełom	140
5. Nowe koncepcje wychowania	143
VIII. Idee i wychowanie	147
1. Demokracja oświaty	147
2. Kościół katolicki wobec wychowania	149
3. Inne Kościoły chrześcijańskie	153
4. Inne religie	156
5. Konserwatyzm	159
6. Liberalizm	161
7. Agraryzm	163
8. Nacjonalizm	164
9. Socjalizm	166
10. Totalitaryzm	167
IX. Powojenne przyspieszenie	169
1. Nowe wyzwania	169
2. Edukacja w cieniu zimnej wojny	171
3. Ponad podziałami	174
4. nierozwiązane problemy	177
5. Integracja europejska	180
6. Media i wychowanie	183
7. Kultura masowa i kontrkultura	187

X. Opieka nad dzieckiem	191
1. Prawa dziecka w drugiej połowie XX wieku	191
2. Zmiany modelu rodziny	194
3. Wychowanie przedszkolne	198
4. Domy dziecka, rodziny zastępcze, adopcja	200
5. Resocjalizacja	204
XI. Szkolnictwo	207
1. Kierunki i propozycje reform	207
2. Powojenne reformowanie szkolnictwa	211
3. Szkoły alternatywne	231
4. Szkolnictwo wyższe	236
XII. Szkolnictwo specjalne	255
XIII. Oświata dorosłych	259
XIV. Sport i rekreacja	265
XV. Współczesne koncepcje pedagogiczne	273
XVI. Polska wobec wyzwań XX wieku	283
1. Wychowanie w Drugiej Rzeczypospolitej	283
2. Wielka reforma oświaty	287
3. Nauki pedagogiczne	291
4. Wolność w niewoli	294
5. Odbudowa szkolnictwa	298
6. Stalinizm	302
7. Wychowanie w małej stabilizacji	306
8. Konfrontacja	309
9. Odzyskana demokracja	313
Bibliografia	317
Indeks osób	323
Indeks nazw geograficznych	329